

4. Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

4.1. 2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերի վճարային հաշվեկշիռը

Վճարային հաշվեկշռի միասնականացված հոդվածների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ հանրապետության արտաքին գործառնությունները 2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերին հիմնականում կապված են եղել արտաքին առևտրի հետ: Կապիտալի ներհոսքը գլխավորապես կատարվել է պաշտոնական գրանտների, միջպետական վարկի միջոցով և միջազգային կազմակերպություններից ստացված ֆինանսական օգնության հաշվին*: Ըստ նախնական տվյալների, 2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերին Լ.Գ.Հ վճարային հաշվեկշռի ընթացիկ հաշվի պակասորդը կազմել է 26420.2 մլն դրամ:

Ապրանքների գծով պակասորդը 2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերին կազմել է 43789.3 մլն դրամ և 2008թ. նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ աճել է 24.9 տոկոսով:

Ծառայությունների բնագավառում, ստացված տվյալների ամփոփման արդյունքներով, 2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերի հաշվեկշռի պակասորդը կազմել է 478.2 մլն դրամ:

Ընդհանուր առմամբ, 2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերին ապրանքների և ծառայությունների գծով պակասորդը կազմել է 44267.5 մլն դրամ (2008թ. նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշի 121.2 տոկոսը), եկամուտների գծով հաշվեկշռի պակասորդը՝ 612.1 մլն դրամ (69.7 տոկոսը), իսկ ընթացիկ տրանսֆերտների (նվիրատվությունների) սալդոն՝ 18459.2 մլն դրամ (88.6 տոկոսը):

Կապիտալի հաշվի հոդվածների սալդոն կազմել է 5796.7 մլն դրամ:

2009 թվականի հունվար-սեպտեմբերին Լ.Գ.Հ վճարային հաշվեկշռի ֆինանսական հոդվածները ունեցել են հետևյալ պատկերը՝

- ուղղակի ներդրումները տնտեսության մեջ՝ 1360.0 մլն դրամ,
- պորտֆելային ներդրումների պասիվային մասը՝ 368.9 մլն դրամ,
- այլ ներդրումների ակտիվային մասը՝ -70904.7 մլն դրամ,
- այլ ներդրումների պարտավորությունները՝ 91412.1 մլն դրամ:

Վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումից պարզ երևում է, որ մեր տնտեսությունը շարունակում է կախվածության մեջ գտնվել արտաքին աշխարհից:

*Լ.Գ.Հ վճարային հաշվեկշռների վերլուծական ներկայացումը
2008-2009թթ. հունվար-սեպտեմբերին*

/մլն դրամ/

	2008թ. # հունվար- սեպտեմբեր	2009թ. հունվար- սեպտեմբեր	Բացարձակ փոփոխությունը
Ա.Ընթացիկ հաշիվ, առանց Ե խմբի	-16559,5	-26420,2	-9860,7
Ապրանքներ, կրեդիտ	13830,0	13973,4	143,4
Արտահանում f.o.b.	13830,0	13973,4	143,4
Այլը	0,0	0,0	0,0
Ապրանքներ, դեբետ	-48895,2	-57762,7	-8867,5
Ներմուծում f.o.b.	-48895,2	-57762,7	-8867,5
Այլը	0,0	0,0	0,0
Հաշվեկշիռ ապրանքների գծով	-35065,2	-43789,3	-8724,1
Ծառայություններ, կրեդիտ	3629,7	5750,0	2120,3
Տրանսպորտային	162,1	160,8	-1,3
Այլը	3467,6	5589,2	2121,6
Ծառայություններ, դեբետ	-5081,0	-6228,2	-1147,2
Տրանսպորտային	-2371,2	-2645,2	-274,0
Այլը	-2709,8	-3583,0	-873,2
Հաշվեկշիռ ծառայությունների գծով	-1451,3	-478,2	973,1
Հաշվեկշիռ ապրանքների և ծառայությունների գծով	-36516,5	-44267,5	-7751,0
Եկամուտներ, կրեդիտ	550,8	611,1	60,3
Եկամուտներ, դեբետ	-1429,5	-1223,2	206,3
Հաշվեկշիռ եկամուտների գծով	-878,7	-612,1	266,6
Հաշվեկշիռ ապրանքների, ծառայությունների և եկամուտների գծով	-37395,2	-44879,6	-7484,4
Ընթացիկ տրանսֆերտներ, կրեդիտ	20953,0	18559,3	-2393,7
Ընթացիկ տրանսֆերտներ, դեբետ	-117,4	-100,1	17,3

* Կապիտալի արտահոսքը վճարային հաշվեկշռում չի արտացոլված՝ այդ տվյալների հավաքագրման համակարգում մի շարք խնդիրների առկայության պատճառով:

	2008թ. # հունվար- սեպտեմբեր	2009թ. հունվար- սեպտեմբեր	Բացարձակ փոփոխությունը
Հաշվեկշիռ ընթացիկ տրամաֆերու- ների գծով	20835,6	18459,2	-2376,4
Բ. Կապիտալի հաշիվ, առանց Ե խմբի	3855,8	5796,7	1940,9
Կապիտալի հաշիվ, կրեդիտ	3855,8	5796,7	1940,9
Կապիտալի հաշիվ, դեբետ	0,0	0,0	0,0
Ընդամենը Ա խումբ գումարած Բ	-12703,7	-20623,5	-7919,8
Գ. Ֆինանսական հաշիվ, առանց Ե խմբի	13714,3	22236,3	8522,0
Ուղղակի ներդրումներ այլ երկրներ	0,0	0,0	0,0
Ուղղակի ներդրումներ այլ երկրներից	785,3	1360,0	574,7
Պորտֆելային ներդրումներից ակտիվներ	0,0	0,0	0,0
Արժեթղթերում մասնակցում	0,0	0,0	0,0
Պարտային արժեթուղթ	0,0	0,0	0,0
Պորտֆելային ներդրումներից պարտավորություններ	28,3	368,9	340,6
Արժեթղթերում մասնակցում	0,0	0,0	0,0
Պարտային արժեթուղթ	28,3	368,9	340,6
Ակտիվներ այլ ներդրումներից	-58429,7	-70904,7	-12475,0
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0,0	0,0	0,0
Պետական կառավարման մարմիններ	-40029,6	-42621,3	-2591,7
Բանկեր	1999,2	-1509,2	-3508,4
Այլ հատվածներ	-20399,3	-26774,1	-6374,8
Պարտավորություններ այլ ներդրումներից	71330,4	91412,1	20081,7
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0,0	0,0	0,0
Պետական կառավարման մարմիններ	24475,2	34576,1	10100,9
Բանկեր	-1822,0	1988,5	3810,5
Այլ հատվածներ	48677,3	54847,6	6170,3
Ընդամենը, խումբ Ա-ից Գ	1010,6	1612,8	602,2
Դ. Սխալներ և բացթողումներ մաքուր	-1010,6	-1612,8	-602,2
Ընդամենը, խումբ Ա-ից Դ (ընդհանուր հաշվեկշիռ)	0,0	0,0	0,0
Ե. Ֆինանսական հոդվածներ	0,0	0,0	0,0
Ռեզերվային ակտիվներ	0,0	0,0	0,0
Հիմնադրամի վարկի և Հիմնադրամից փոխառությունների օգտագործում	0,0	0,0	0,0
Բացառիկ ֆինանսավորում	0,0	0,0	0,0
Արտասահմանյան ռեզերվներ (իրավունքներ) հանդիսացող պարտավորություններ	0,0	0,0	0,0

4.2. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

4.2.1. Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը 2009թ. փաստացի գներով, կազմել է 107550,2 մլն դրամ կամ 293967,4 հազար ԱՄՆ դոլար (հետայսու՝ հազ, դոլար), այդ թվում ապրանքների արտահանումը՝ 21222,5 մլն դրամ (57341,2 հազ, դոլար), իսկ ներմուծումը՝ 86327,7 մլն դրամ (236626,2 հազ, դոլար): Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 65105,2 մլն դրամով (179285,0 հազ, դոլարով):

2008թ. համեմատությամբ 2009թ. արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը նվազել է 3,6 տոկոսով*, ընդ որում, արտահանումը աճել է 4,1 տոկոսով, իսկ ներմուծումը նվազել է 5,3 տոկոսով: Բացասական առևտրային հաշվեկշիռը նվազել է 8,0 տոկոսով: Առանց վերաարտահանվող** ապրանքատեսակների, 2008թ. համեմատ արտաքին ապրանքաշրջանառության ծավալը նվազել է 3,6 տոկոսով, ընդ որում արտահանումը աճել է 4,9 տոկոսով, իսկ ներմուծումը նվազել է 5,4 տոկոսով:

ԼՂՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունը 2009թ. ըստ առանձին երկրների

Երկրի անվանումը	Արտահանում			Ներմուծում			Առևտրային հաշվեկշիռը, հազ. ԱՄՆ դոլար
	Արժեքը		Տեսակարար կշիռը (%)	Արժեքը		Տեսակարար կշիռը (%)	
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	21222,5	57341,2	100,0	86327,7	236626,2	100,0	-179285,0
այդ թվում՝							
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	19940,6	53951,1	94,1	81058,5	222257,3	93,9	-168306,2
այդ թվում՝							
Հայաստանի Հանրապետություն	19600,4	53044,2	92,5	80197,0	219919,0	92,9	-166874,8
Ռուսաստանի Դաշնություն	318,9	849,8	1,5	296,1	821,2	0,4	28,6
Վրաստանի Հանրապետություն	21,3	57,1	0,1	2,1	6,4	0,0	50,7
Բելոռուս	-	-	-	445,5	1192,9	0,5	-1192,9
Ուկրաինա	-	-	-	116,1	313,3	0,1	-313,3
Մոլդովա	-	-	-	1,7	4,5	0,0	-4,5
ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐ	1281,9	3390,1	5,9	5269,2	14368,9	6,1	-10978,8
այդ թվում՝							
Թուրքիա	-	-	-	1532,2	4217,5	1,8	-4217,5
ԱՄԷ	535,9	1443,3	2,5	1489,5	4093,6	1,7	-2650,3
Մեծ Բրիտանիա	727,5	1892,5	3,3	921,2	2474,3	1,0	-581,8
Լիբանան	-	-	-	320,1	858,3	0,4	-858,3
Չինաստան	0,3	0,8	0,0	245,2	658,8	0,3	-658,0
Նիդեռլանդներ	-	-	-	237,8	641,8	0,3	-641,8
ԱՄՆ	5,3	14,3	0,0	231,0	636,2	0,3	-621,9
ԻԻՀ	11,5	35,4	0,1	128,5	339,8	0,1	-304,4
Ֆրանսիա	-	-	-	54,6	159,7	0,1	-159,7
Իտալիա	1,4	3,8	0,0	40,2	108,3	0,1	-104,5
Հունաստան	-	-	-	39,3	102,3	0,0	-102,3
Հունգարիա	-	-	-	7,4	19,3	0,0	-19,3
Չեխիա	-	-	-	6,7	17,4	0,0	-17,4
Լեհաստան	-	-	-	5,4	14,6	0,0	-14,6
Գերմանիա	-	-	-	4,4	11,5	0,0	-11,5
Սիրիա	-	-	-	2,1	5,8	0,0	-5,8
Իսրայել	-	-	-	1,9	5,1	0,0	-5,1
Բուլղարիա	-	-	-	1,4	3,8	0,0	-3,8
Ֆինլանդիա	-	-	-	0,3	0,8	0,0	-0,8

* Համեմատությունը կատարվում է ԱՄՆ դոլարով:

** Վերաարտահանումը ներմուծված ապրանքների այնպիսի արտահանում է, որոնք երկրի սահմանն անցել են տվյալ պետությունում վերամշակվելու և հետագայում սկզբնական առաքիչ երկիր վերադարձնելու նպատակով (կնքված պայմանագրերի հիման վրա և սահմանված վճարի դիմաց): Այս խմբի ապրանքների վրա սեփականության իրավունքը չի անցնում մի սեփականատերից մյուսին:

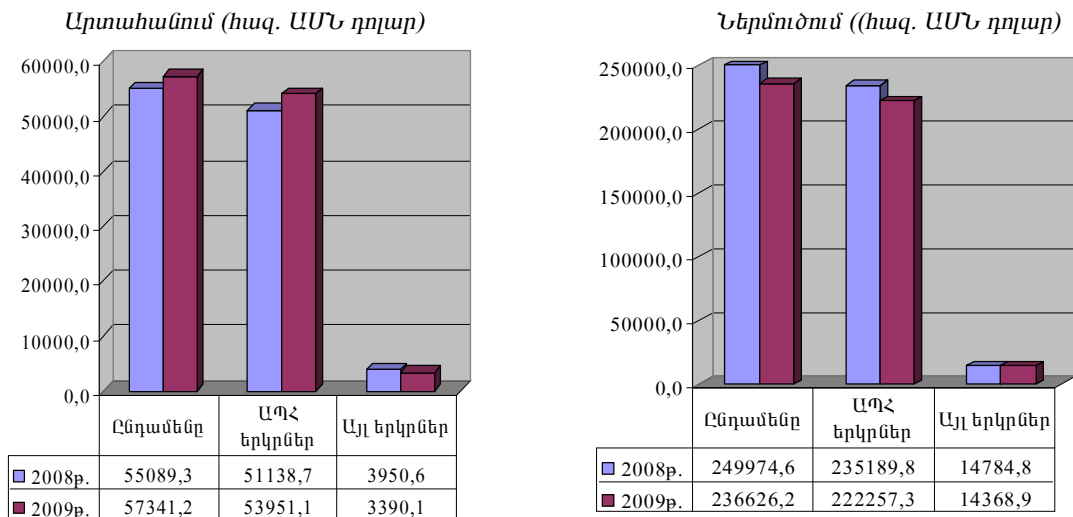
2009թ. ԱՊՀ երկրների հետ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը կազմել է 100999,1 մլն դրամ (276208,4 հազ. դոլար) կամ ընդհանուր ապրանքաշրջանառության 94,0 տոկոսը, իսկ այլ երկրների հետ՝ 6551,1 մլն դրամ (17759,0 հազ. դոլար) կամ 6,0 տոկոսը:

ԱՊՀ երկրներ են արտահանվել 19940,6 մլն դրամ (53951,1 հազ. դոլարի) արժեքով և այդ երկրներից ներմուծվել՝ 81058,5 մլն դրամ (222257,3 հազ.դոլարի) արժեքով ապրանքներ: Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է՝ 61117,9 մլն դրամ (168306,2 հազ. դոլար):

Այլ երկրներ արտահանվել են 1281,9 մլն դրամ (3390,1 հազ. դոլարի) արժեքով և այդ երկրներից ներմուծվել՝ 5269,2 մլն դրամ (14368,9 հազ. դոլարի) արժեքով ապրանքներ: Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է՝ 3987,3 մլն դրամ (10978,8 հազ. դոլար):

2009թ. արտահանման ծավալի 94,1 տոկոսն ուղղվել է ԱՊՀ երկրներ (որից՝ 98,3 տոկոսը՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 1,6 տոկոսը՝ Ռուսաստանի Դաշնություն, 0,1 տոկոսը՝ Վրաստանի Հանրապետություն), 5,9 տոկոսը՝ այլ երկրներ (որից՝ 55,8 տոկոսը՝ Մեծ Բրիտանիա, 42,6 տոկոսը՝ Միացյալ Արաբական Էմիրություններ, 1,0 տոկոսը՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետություն, 0,4 տոկոսը՝ ԱՄՆ, 0,1 տոկոսը՝ տոկոսը՝ Իտալիա): Ներմուծման ծավալի 93,9 տոկոսը բաժին է ընկել ԱՊՀ երկրներին (որից 98,9 տոկոսը՝ Հայաստանի Հանրապետությանը, 0,5 տոկոսը Բելոռուսին, 0,4 տոկոսը՝ Ռուսաստանի Դաշնությանը և այլն), իսկ 6,1 տոկոսը՝ այլ երկրներին (որից՝ 29,4 տոկոսը՝ Թուրքիային, 28,5 տոկոսը՝ Միացյալ Արաբական Էմիրություններին, 17,2 տոկոսը՝ Մեծ Բրիտանիային, 6,0 տոկոսը՝ Լիբանանին, 4,6 տոկոսը՝ Չինաստանին, 4,5 տոկոսը՝ Նիդեռլանդներին, 4,4 տոկոսը՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներին, 2,4 տոկոսը՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետությանը, 1,1 տոկոսը՝ Ֆրանսիային և այլն):

Արտահանման և ներմուծման ծավալները 2008 և 2009թթ. ըստ ԱՊՀ և այլ երկրների

Արտահանման և ներմուծման ծավալները 2009թ. ըստ շրջանների

	Արտահանում			Ներմուծում		
	արժեքը		տեսա-կարար կշիռը (%)	արժեքը		տեսա-կարար կշիռը (%)
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար	
Ընդամենը	21222,5	57341,2	100,0	86327,7	236626,2	100,0
այդ թվում՝						
Ստեփանակերտ	19471,7	52600,1	91,7	76646,8	210207,5	88,8
Ասկերան	707,6	1892,2	3,3	2971,4	8106,1	3,4
Հաղրուք	140,4	375,4	0,7	1147,7	3140,4	1,3
Մարտակերտ	38,7	104,0	0,2	1413,8	3831,0	1,6
Մարտունի	768,6	2115,8	3,7	3125,9	8560,0	3,6
Շուշի	5,8	15,3	0,0	451,9	1227,3	0,6
Քաշաթաղ	74,0	196,0	0,3	515,8	1406,0	0,6
Շահումյան	15,7	42,4	0,1	54,4	147,9	0,1

2009թ. ԼՂՀ արտաքին առևտրաշրջանառության 89,4 տոկոսը իրականացվել է Ստեփանակերտ քաղաքում, 3,6 տոկոսը՝ Մարտունու, 3,4 տոկոսը՝ Ասկերանի, 1,3 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 1,2 տոկոսը՝ Հաղորթի, 0,6 տոկոսը՝ Քաշաթաղի, 0,4 տոկոսը՝ Շուշիի և 0,1 տոկոսը Շահումյանի շրջաններում տնտեսական գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց կողմից:

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը

ԼՂՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունը 2009թ. ըստ առանձին ապրանքախմբերի

Ապրանքային խմբի անվանումը	Արտահանում			Ներմուծում			Հաշվեկշիռը, հազ. ԱՄՆ դոլար
	արժեքը		տեսակարար կշիռը (%)	արժեքը		տեսակարար կշիռը (%)	
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		
Ընդամենը	21222,5	57341,2	100,0	86327,7	236626,2	100,0	-179285,0
այդ թվում՝							
Կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	855,8	2343,7	4,1	3141,7	8541,6	3,6	-6197,9
Բուսական ծագման արտադրանք	1315,1	3553,4	6,2	4854,5	13362,7	5,6	-9809,3
Կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	-	-	-	814,1	2242,7	0,9	-2242,7
Պատրաստի սննդի արտադրանք	1654,2	4475,3	7,8	16149,0	44412,3	18,8	-39937,0
Հանքահումքային մթերքներ	14278,7	38539,0	67,2	16288,6	44621,4	18,9	-6082,4
Քիմիական արտադրության ապրանքներ	-	-	-	4522,9	12341,3	5,2	-12341,3
Պլաստմասսա և դրանից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	9,6	26,0	0,1	588,9	1614,6	0,7	-1588,6
Կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	0,9	2,3	0,0	261,1	728,5	0,3	-726,2
Փայտ և փայտյա իրեր	178,5	478,6	0,8	1018,6	2753,0	1,2	-2274,4
Թուղթ և թղթյա իրեր	-	-	-	760,1	2060,7	0,9	-2060,7
Մանածագործական իրեր	156,5	432,2	0,8	4731,0	12830,6	5,4	-12398,4
Կոշիկեղեն, հովանոցներ, գլխարկներ	1055,2	2931,6	5,1	806,3	2189,1	0,9	742,5
Իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	51,2	139,5	0,2	4315,3	12178,6	5,1	-12039,1
Ապակի և դրանից իրեր	-	-	-	-	-	-	-
Թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	1263,3	3335,7	5,8	1619,3	4350,4	1,8	-1014,7
Ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	349,5	933,2	1,6	3632,0	9911,0	4,2	-8977,8
Մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	16,0	48,2	0,1	6792,3	18444,7	7,8	-18396,5
Տրանսպորտային միջոցներ	10,5	28,8	0,1	8474,2	23139,9	9,8	-23111,1
Սարքեր և ապարատներ	-	-	-	881,8	2490,6	1,1	-2490,6
Կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրեր	27,5	73,7	0,1	6586,0	18168,9	7,7	-18095,2
Արվեստի ստեղծագործություններ, հնաճ իրեր	-	-	-	90,0	243,6	0,1	-243,6

2009թ. հանրապետությունից արտահանված ապրանքների ընդհանուր ծավալի 67,2 տոկոսը կազմել են հանքահումքային մթերքները, 7,8 տոկոսը՝ պատրաստի սննդի արտադրանքը, 6,2 տոկոսը՝ բուսական ծագման արտադրանքը, 5,8 տոկոսը՝ թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրերը (վերաարտահանում), 5,1 տոկոսը՝ կոշիկեղեն, հովանոցներ, գլխարկները, 4,1 տոկոսը՝ կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանքը, 1,6 տոկոսը՝ ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրերը և այլն: Ներմուծման մեջ 18,9 տոկոսը կազմել են հանքահումքային մթերքները, 18,8 տոկոսը՝ պատրաստի սննդի արտադրանքը, 9,8 տոկոսը՝ տրանսպորտային միջոցները, 7,8 տոկոսը՝ մեքենաներ, սարքավորումներ, մեխանիզմները, 7,7 տոկոսը՝ կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրերը, 5,6 տոկոսը՝ բուսական ծագման արտադրանքը, 5,4 տոկոսը՝ մանածագործական իրերը, 5,2 տոկոսը՝ քիմիական արտադրության ապրանքները, 5,1 տոկոսը քարից, գիպսից, ցեմենտից իրերը:

2009թ. առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է բոլոր ապրանքախմբերի գծով, բացի կոշիկեղեն, հովանոցներ, գլխարկներ ապրանքախմբից՝ 248,9 մլն դրամով (742,5 հազ. դոլարով):

Արտահանման և ներմուծման ծավալների դինամիկան
ըստ ապրանքախմբերի

/հազ. ԱՄՆ դոլար/

Ապրանքային խմբի անվանումը	Արտահանում			Ներմուծում		
	2008թ.	2009թ.	Աճի տեմպը, տոկոս	2008թ.	2009թ.	Աճի տեմպը, տոկոս
Ընդամենը	55089,3	57341,2	104,1	249974,6	236626,2	94,7
այդ թվում՝						
Կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	1211,3	2343,7	193,5	6252,5	8541,6	136,6
Բուսական ծագման արտադրանք	6093,3	3553,4	58,3	14011,5	13362,7	95,4
Կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	-	-	-	2950,7	2242,7	76,0
Պատրաստի սննդի արտադրանք	6227,1	4475,3	71,9	51327,4	44412,3	86,5
Հանքահումքային մթերքներ	31814,4	38539,0	121,1	54459,9	44621,4	81,9
Քիմիական արտադրության ապրանքներ	-	-	-	9202,1	12341,3	134,1
Պլաստմասսա և դրանից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	137,7	26,0	18,9	1371,3	1614,6	117,7
Կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	-	2,3	-	1095,9	728,5	66,5
Փայտ և փայտյա իրեր	675,2	478,6	70,9	2189,2	2753,0	125,8
Թուղթ և թղթյա իրեր	4,5	-	-	2287,9	2060,7	90,1
Մանածագործական իրեր	161,3	432,2	2,7անգ	14444,3	12830,6	88,8
Կոշկեղեն, հովանոցներ, գլխարկներ	2369,1	2931,6	123,7	2438,6	2189,1	89,8
Իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	188,1	139,5	74,2	7498,5	12178,6	162,4
Ալյումին և դրանից իրեր	913,0	3335,7	3,6անգ	1554,6	4350,4	2,8անգ
Թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	694,9	933,2	134,3	5863,1	9911,0	169,0
Ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	200,9	48,2	24,0	14880,8	18444,7	123,9
Մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	0,1	28,8	288,0 անգ	24267,8	23139,9	95,4
Տարբեր և ապարատներ	2851,0	-	-	7365,7	2490,6	33,8
Կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրեր	1547,4	73,7	4,8	26339,4	18168,9	69,0
Արվեստի ստեղծագործություններ, հնաոճ իրեր	-	-	-	173,4	243,6	140,5

Նախորդ տարվա նկատմամբ արտահանման ծավալի աճ է գրանցվել հետևյալ ապրանքային խմբերի գծով՝ տրանսպորտային միջոցներ՝ (288,0 անգամ), թանկարժեք քարեր և մետաղներ՝ (3,6 անգամ), մանածագործական իրեր՝ (2,7 անգամ), կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք (93,5 տոկոսով), ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր՝ (34,3 տոկոսով), կոշկեղեն, հովանոցներ, գլխարկներ՝ (23,7 տոկոսով), հանքահումքային մթերքներ՝ (21,1 տոկոսով): Միևնույն ժամանակ նախորդ տարվա համեմատ արտահանման ծավալի կտրուկ նվազում է գրանցվել հետևյալ ապրանքախմբերում, կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրեր՝ 95,2 տոկոսով, պլաստմասսա, կաուչուկ, ռետին և դրանից իրեր՝ 81,1 տոկոսով, մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ՝ 76,0 տոկոսով, բուսական ծագման արտադրանք՝ 41,7 տոկոսով, փայտ և փայտյա իրեր՝ 29,1 տոկոսով, պատրաստի սննդի արտադրանք՝ 28,1 տոկոսով, քարից գիպսից և, ցեմենտից իրեր՝ 25,8 տոկոսով:

Ներմուծված ապրանքախմբերից զգալիորեն նվազել են սարքեր և ապարատները՝ (66,2 տոկոսով), կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրերը՝ (33,5 տոկոսով), կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրերը՝ (31,0 տոկոսով), կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպերը՝ (24,0 տոկոսով), հանքահումքային մթերքները՝ (18,1 տոկոսով), պատրաստի սննդի արտադրանքը՝ (13,5 տոկոսով):

Զգալիորեն աճել են թանկարժեք քարեր և մետաղների (2,8 անգամ), ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրերի (69,0 տոկոսով), քարից, գիպսից, ցեմենտից իրերի (62,4 տոկոսով), արվեստի ստեղծագործություններ, հնաոճ իրերի (40,5 տոկոսով), կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանքի (36,6 տոկոսով), քիմիական արտադրության ապրանքների (34,1 տոկոսով), փայտ և փայտյա իրերի (25,8 տոկոսով), մեքենաներ և սարքավորումների (23,9 տոկոսով) ներմուծումը:

4.2.2. Մարդասիրական օգնություն

Ըստ ԼՂՀ սոցիալական ապահովության նախարարության տվյալների, 2009 թվականի ընթացքում մարդասիրական օգնության կարգով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն են ներմուծվել 317727.9 հազ. դրամի ապրանքներ: Ստացված մարդասիրական օգնության 45.3 տոկոսը կազմել են մեքենաներ, սարքավորումներ, մեխանիզմները, 16.0 տոկոսը՝ դեղորայք և բժշկական ապրանքները, 8.2 տոկոսը՝ հագուստեղեն, գլխարկներ, հովանոցները, 8.0 տոկոսը՝ ապարատներ և սարքերը, 10.6 տոկոսը՝ տարբեր տեսակի ապրանքներ:

ԼՂՀ ներմուծված մարդասիրական օգնության ծավալն ըստ առանձին ապրանքախմբերի

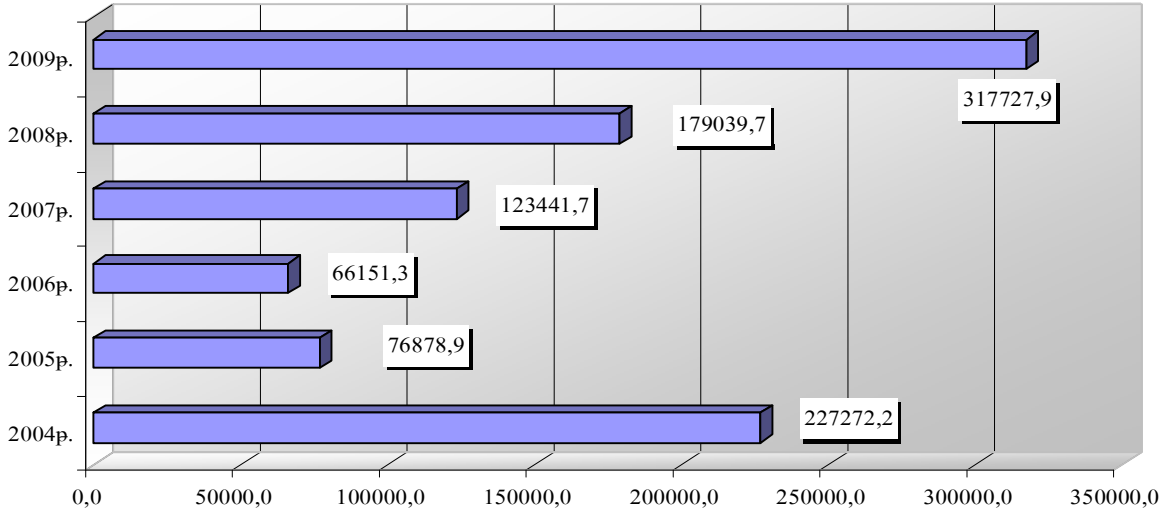
	2008թ.		2009թ.		Աճի տեմպը (%)
	քանակը	արժեքը	քանակը	արժեքը	
Ընդամենը		179039.7		317727.9	177.5
<i>այդ թվում՝</i>					
Փայտեղեն և նրանից պատրաստված արտադրանք	-	1642.8	-	-	-
Քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	500	1030.7	-	-	-
Նախկինում օգտագործված մանածագործական արտադրանքներ, գույգ	-	-	2	2.0	-
Նոր կոշիկ, գույգ	79	218.0	1905	5214.9	23.9անգ.
Հագուստեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ, հատ	1915	8860.9	5949	25978.2	2.9անգ.
Նախկինում օգտագործված կոշիկ, գույգ	2	2.0	34	81.4	40.7անգ.
Նախկինում օգտագործված հագուստ, հատ	313	185.9	249	129.6	69.7
Տարբեր տեսակի գուլպաներ և գուգագուլպաներ, գույգ	98	7.9	27	5.1	64.6
Ապարատներ և սարքեր, հատ	107	20143.4	36	25291.4	1.3անգ.
Մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ, հատ	50	1104.0	41	143852.1	130.3անգ.
Դեղորայք և բժշկական տարբեր ապրանքներ	-	129034.6	464113	50717.4	39.3
Զանազան արդյունաբերական ապրանքներ	13500	4082.9	182518	20529.7	5.0անգ.
Զանազան շինանյութեր	-	-	102	12201.3	-
Տարբեր տեսակի ապրանքներ	-	12726.6	3476	33724.8	2.6անգ.

2009 թվականին նախորդ տարվա համեմատ մարդասիրական օգնության ծավալը աճել է 77.5 տոկոսով: Մարդասիրական օգնությունը ստացվել է Արարական Միացյալ Էմիրություններից, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից, Ռուսաստանի Դաշնությունից, Գերմանիայից, Հոլանդիայից, Հունաստանից և Հայաստանի Հանրապետությունից:

ԼՂՀ ներմուծված մարդասիրական օգնության ծավալն ըստ երկրների

	Արժեքը, հազ. դրամ		Տեսակարար կշիռը, %	
	2008թ. հունվար-դեկտեմբեր	2009թ. հունվար-դեկտեմբեր	2008թ. հունվար-դեկտեմբեր	2009թ. հունվար-դեկտեմբեր
Ընդամենը	179039.7	317727.9	100.0	100.0
<i>այդ թվում՝</i>				
Գերմանիա	13074.9	4253.0	7.3	1.3
ԱՄԷ	8364.4	160707.0	4.7	50.6
ԱՄՆ	148550.9	129300.7	83.0	40.7
ՌԴ	4482.7	21858.2	2.5	6.9
Հոլանդիա	-	744.3	-	0.2
Հունաստան	-	572.8	-	0.2
ՀՀ	-	291.9	-	0.1
ԻԻՀ	2572.9	-	1.4	-
Ինդոնեզիա	1993.9	-	1.1	-

Մարդասիրական օգնության ծավալի դինամիկան, ըստ տարիների, հազ.դրամ

4.3. Միջազգային զբոսաշրջիկություն

Ըստ ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարարության տեղեկատվության՝ 2009թ. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն են այցելել 5546 զբոսաշրջիկ 72 երկրներից, նախորդ տարվա 5351 զբոսաշրջիկի և 66 երկրների փոխարեն: Զբոսաշրջիկների թվաքանակը նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 195 մարդով կամ 3.6 տոկոսով:

Զբոսաշրջիկների այցելությունն ըստ նպատակի և երկրների

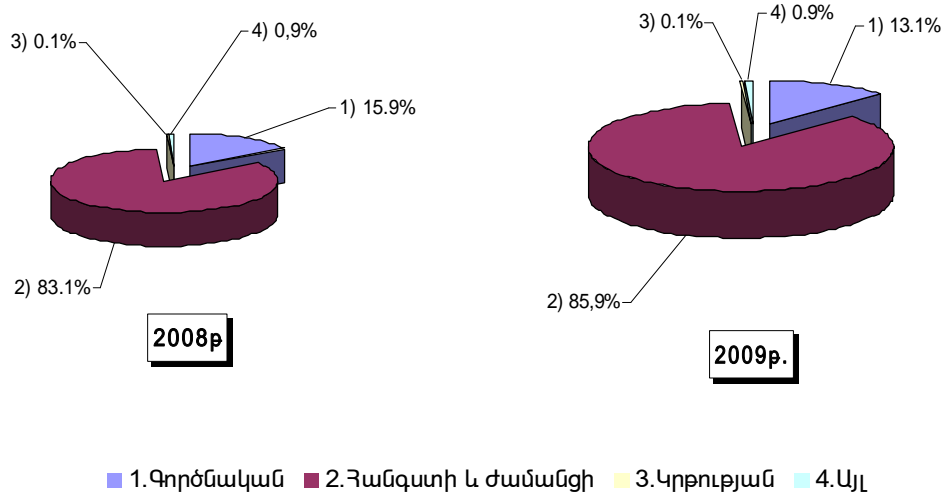
	2008թ.					2009թ.				
	Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ նպատակի				Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ նպատակի			
		Գործնական	Անձնական				Գործնական	Անձնական		
		Հանգստի և ժամանցի	Կրթության	Այլ			Հանգստի և ժամանցի	Կրթության	Այլ	
Ընդամենը	5351	851	4446	7	47	5546	728	4763	6	49
այդ թվում՝										
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	1036	50	986	-	-	883	47	836	-	-
Ռուսաստանի Դաշնություն	302	22	272	-	8	823	9	801	1	12
Ֆրանսիա	967	111	856	-	-	698	94	604	-	-
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	623	343	280	-	-	629	207	420	-	2
Վրաստան	67	19	36	-	12	199	103	88	-	8
Գերմանիա	216	18	198	-	-	165	18	147	-	-
Շվեյցարիա	160	13	147	-	-	151	7	144	-	-
Նիդերլանդներ	100	13	87	-	-	147	4	143	-	-
Սեժ Բրիտանիա	160	37	123	-	-	147	34	113	-	-
Թուրքմենիստան	116	4	84	6	22	138	4	119	2	13
Կանադա	250	8	242	-	-	138	23	115	-	-
Լիբանան	145	58	87	-	-	114	23	91	-	-
Լեհաստան	82	1	81	-	-	106	2	104	-	-
Իտալիա	90	4	86	-	-	104	9	95	-	-
Սիրիա	106	18	88	-	-	98	4	86	-	8
ՌԻկրաինա	30	3	25	-	2	98	20	77	-	1
Չեխիա	62	1	61	-	-	71	2	69	-	-
Ավստրալիա	96	1	95	-	-	68	3	65	-	-
Թուրքիա	65	43	22	-	-	67	37	30	-	-
Ավստրիա	56	1	55	-	-	66	2	64	-	-
Իսպանիա	36	7	29	-	-	64	13	51	-	-
Բելգիա	40	1	39	-	-	52	3	49	-	-
Ճապոնիա	34	2	32	-	-	45	2	43	-	-
Արգենտինա	20	1	19	-	-	42	3	39	-	-
Շվեդիա	33	5	28	-	-	38	1	37	-	-
Լիտվա	13	2	11	-	-	38	8	30	-	-
Հունգարիա	26	3	23	-	-	37	-	37	-	-
Հունաստան	83	-	83	-	-	27	-	27	-	-
Դանիա	23	4	19	-	-	23	3	18	-	2
Իսրայել	54	3	51	-	-	19	-	19	-	-
Սլովենիա	9	3	6	-	-	18	-	17	-	1
Ֆինլանդիա	31	5	26	-	-	16	-	16	-	-
Բելոռուս	3	-	3	-	-	16	6	10	-	-
Ուկրեյնական	5	-	2	-	3	16	-	12	2	2

ԱՐՏԱԲԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	2008թ.					2009թ.				
	Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ նպատակի				Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ նպատակի			
		Գործընկեր	Անճնական				Գործընկեր	Անճնական		
			Հանգստի և ժամանցի	Կրթության	Այլ			Հանգստի և ժամանցի	Կրթության	Այլ
Լատվիա	17	1	16	-	-	13	-	13	-	-
Ղազախստան	8	1	6	1	-	13	1	11	1	-
Հնդկաստան	18	13	5	-	-	12	7	5	-	-
Բուլղարիա	9	1	8	-	-	12	3	9	-	-
Սլովակիա	1	-	1	-	-	11	-	11	-	-
Ռումինիա	13	1	12	-	-	11	2	9	-	-
Նորվեգիա	28	-	28	-	-	10	-	10	-	-
Կիպրոս	15	-	15	-	-	10	-	10	-	-
Մոլդովա	2	1	1	-	-	9	2	7	-	-
Էստոնիա	14	-	14	-	-	9	1	8	-	-
Իրաք	17	-	17	-	-	8	-	8	-	-
Եգիպտոս	18	8	10	-	-	7	7	-	-	-
Իռլանդիա	6	4	2	-	-	7	1	6	-	-
Պորտուգալիա	1	-	1	-	-	6	1	5	-	-
Սերբիա	-	-	-	-	-	5	3	2	-	-
Ռիբուզվայ	1	-	1	-	-	4	-	4	-	-
Լյուքսեմբուրգ	1	-	1	-	-	4	-	4	-	-
Վենեսուելա	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-
Հորդանան	7	7	-	-	-	3	1	2	-	-
Խորվաթիա	2	-	2	-	-	3	-	3	-	-
Չինաստան	2	2	-	-	-	3	1	2	-	-
Ղրղզստան	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-
Կորեա	5	2	3	-	-	2	-	2	-	-
Սեբիկա	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-
Պերու	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-
Հարավային Աֆրիկա	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-
Ֆիլիպիններ	2	1	1	-	-	1	-	1	-	-
Գայանա	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Չիլի	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Պաղեստին	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-
Նոր Զելանդիա	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Կոլումբիա	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Սարոկկո	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Կուբա	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Մակեդոնիա	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Մալթա	4	-	4	-	-	1	-	1	-	-
Բրազիլիա	7	-	7	-	-	1	-	1	-	-
Այլ երկրներ	12	4	8	-	-	-	-	-	-	-

Ջրոսաչրջիկների ընդհանուր թվաքանակից 4763 մարդ կամ 85,9 տոկոսը այցելել են հանգստի և ժամանցի, 728 մարդ կամ 13,1 տոկոսը՝ գործնական և 55 մարդ կամ 1.0 տոկոսը՝ այլ նպատակներով: Ըստ այցելության նպատակի 2009թ. զբոսաչրջիկների ընդհանուր կառուցվածքում նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է հանգստի և ժամանցի նպատակով այցելությունների տեսակարար կշիռը:

Հստ նպատակի զբոսաշրջիկների այցելությունն 2008-2009 թթ.

Զբոսաշրջիկների ընդհանուր թվաքանակից 883 մարդ կամ 15,9 տոկոսը հանրապետություն են այցելել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից, 823 մարդ կամ 14,8 տոկոսը՝ Ռուսաստանի Դաշնությունից, 698 մարդ կամ 12.6 տոկոսը՝ Ֆրանսիայից, 629 մարդ կամ 11,3 տոկոսը՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից:

4.4. Արտարժույթային փոխարժեքներ

2009թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում 1 ԱՄՆ դոլարի, 1 Ռուսական ռուբլու և 1 ԵՎԲ-ի միջին հաշվարկային փոխարժեքները, ըստ «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ի տեղեկատվության կազմել են համապատասխանաբար՝ 380.58 դրամ, 12.69 դրամ և 556.07 դրամ:

2009թ. առաջին ինն ամիսների առաջին օրերի դրությամբ, ինչպես նաև չորրորդ եռամսյակի ընթացքում 1 ԱՄՆ դոլարի, 1 Ռուսական ռուբլու և 1 ԵՎԲ-ի գնման, վաճառքի գները, հաշվարկային փոխարժեքները բերվում են ստորև.

/դրամ/

Ամսաթիվ	1 ԱՄՆ \$			1 Ռ-ի Ռ-			1 ԵՎԲ		
	առք	վաճառք	հաշվարկային փոխարժեք	առք	վաճառք	հաշվարկային փոխարժեք	առք	վաճառք	հաշվարկային փոխարժեք
1.01	308	310	308.0	8	11	10.6	426	440	439.8
1.02	305	308	305.2	8	9	8.6	388	398	391.9
1.03	305	307	305.8	8	9	8.6	383	393	387.3
1.04	366	373	369.8	10	11	10.9	480	502	488.1
1.05	371	377	370.9	11	11	11.2	488	502	494.4
1.06	369	372	369.9	11	12	12.1	516	530	526.3
1.07	359	361	360.0	11	12	11.5	500	512	506.6
1.08	369	374	370.3	12	12	11.8	520	532	521.9
1.09	376	377	376.0	11	12	11.8	533	547	539.5
1.10	381	387	384.1	12	13	12.8	557	567	559.8
2.10	381	386	383.3	12	13	12.7	554	564	557.8
5.10	381	386	384.3	12	13	12.8	555	567	561.7
6.10	382	387	385.0	12	13	12.9	562	573	567.0
7.10	384	388	385.6	13	13	13.0	565	574	567.5
8.10	385	388	385.6	13	13	13.0	565	575	569.6
9.10	385	388	385.8	13	13	13.0	563	573	568.1
12.10	385	388	385.9	13	13	13.0	562	573	568.3
13.10	383	387	385.6	13	13	13.0	565	575	569.6
14.10	383	387	385.5	13	13	13.1	565	579	574.5
15.10	383	387	385.7	13	13	13.2	570	582	576.4
16.10	385	388	386.1	13	13	13.2	571	583	574.9
19.10	385	389	386.6	13	13	13.2	571	583	577.3
20.10	386	390	387.6	13	13	13.3	575	587	579.9
21.10	386	390	387.2	13	13	13.3	575	587	578.8
22.10	386	390	386.1	13	13	13.3	575	587	577.9
23.10	383	388	385.8	13	13	13.3	573	583	579.8
26.10	383	387	384.7	13	13	13.3	573	583	578.4
27.10	383	387	385.1	13	13	13.2	568	578	573.3
28.10	384	388	385.3	13	13	13.2	565	574	569.4
29.10	385	388	386.3	13	13	13.2	564	570	569.9
30.10	385	389	386.4	13	13	13.3	567	580	573.1
31.10	385	389	386.4	13	13	13.3	567	580	573.1
2.11	384	388	386.4	13	13	13.3	565	575	570.7
3.11	385	389	386.5	13	13	13.2	567	578	567.5
4.11	387	390	387.6	13	13	13.3	566	572	571.8
5.11	386	390	387.5	13	13	13.3	570	581	575.1
6.11	386	390	387.4	13	14	13.4	571	582	577.2
9.11	386	389	387.7	13	13	13.5	573	583	581.0
10.11	386	389	387.7	13	14	13.5	575	587	581.1
11.11	387	390	388.0	13	14	13.6	577	587	583.1
12.11	387	390	388.0	13	14	13.5	577	587	579.7
13.11	386	389	387.8	13	14	13.5	577	587	577.1
16.11	386	389	387.7	13	14	13.5	577	587	580.6
17.11	387	390	387.5	13	14	13.5	575	586	579.0
18.11	386	389	387.4	13	14	13.5	571	581	579.4
19.11	386	389	387.4	13	14	13.4	571	581	575.8
20.11	386	389	387.3	13	14	13.4	571	581	576.0
23.11	385	388	387.0	13	14	13.4	572	583	579.7

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ամսաթիվ	I ԱՄՆ \$			I Ռ-Ռ			I ԵՎՐՈ		
	առք	վաճառք	հաշվարկային փոխարժեք	առք	վաճառք	հաշվարկային փոխարժեք	առք	վաճառք	հաշվարկային փոխարժեք
24.11	385	388	386.6	13	14	13.4	572	583	577.5
25.11	385	388	386.3	13	13	13.4	572	583	581.1
26.11	385	388	386.2	13	14	13.3	578	589	582.4
27.11	385	388	386.0	13	13	13.0	570	583	575.0
28.11	385	388	386.0	13	13	13.0	570	583	575.0
30.11	384	387	385.8	13	13	13.2	573	586	580.22
1.12	384	387	385.7	13	13	13.2	571	584	580.9
2.12	384	387	385.6	13	13	13.3	575	586	582.2
3.12	384	387	385.4	13	13	13.2	575	587	582.7
4.12	384	387	385.2	13	13	13.2	574	584	580.4
7.12	384	384	385.0	13	13	13.0	568	580	570.0
8.12	383	383	384.8	13	13	12.8	565	572	571.4
9.12	383	385	384.6	12	13	12.6	560	570	567.3
10.12	383	385	383.9	12	13	12.5	560	570	564.8
11.12	382	382	383.6	12	13	12.8	560	568	566.0
14.12	382	385	383.1	12	13	12.8	556	568	561.8
15.12	381	384	382.5	12	13	12.6	555	565	556.0
16.12	379	383	381.6	12	13	12.6	548	558	555.3
17.12	374	380	377.9	12	13	12.3	538	550	543.0
18.12	374	380	375.1	12	13	12.3	538	550	540.1
21.12	370	376	374.0	12	12	12.2	528	541	535.5
22.12	370	376	374.5	12	12	12.3	529	539	536.0
23.12	374	378	375.8	12	12	12.3	529	539	535.3
24.12	374	378	376.9	12	12	12.6	529	539	542.1
25.12	374	378	377.6	12	12	12.6	529	539	544.3
26.12	376	381	377.8	12	13	12.8	539	549	544.7
28.12	376	381	377.3	12	13	12.7	539	549	542.8
29.12	376	381	377.6	13	13	12.6	539	555	544.8
30.12	376	381	377.9	13	13	12.5	539	555	542.2

1 ԱՄՆ դոլարի, 1 Ռ-Ռ ռուբլու և 1 ԵՎՐՈ-ի առքի, վաճառքի գների և հաշվարկային փոխարժեքների փոփոխությունները 2008 և 2009թթ. (ըստ ամիսների)

	2008թ.			2009թ.		
	հաշվարկային փոխարժեք	գնման գին	վաճառքի գին	հաշվարկային փոխարժեք	գնման գին	վաճառքի գին
<i>1 ԱՄՆ դոլար</i>						
հունվար	306.83	305.16	308.84	305.50	305.94	308.77
փետրվար	308.72	307.62	310.79	305.47	304.61	307.36
մարտ	308.61	307.06	310.00	365.71	358.29	367.10
հունվար-մարտ	308.06	306.62	309.88	325.56	322.95	327.74
ապրիլ	309.04	308.03	310.67	372.42	371.57	377.13
մայիս	307.36	305.77	308.74	372.46	370.26	374.77
հունիս	304.93	303.30	307.00	366.71	316.63	368.33
հունվար-հունիս	307.58	306.16	309.34	348.04	337.88	350.58
հուլիս	302.40	300.94	304.23	365.22	363.48	367.33
օգոստոս	301.96	300.39	303.16	372.76	370.41	374.95
սեպտեմբեր	302.55	300.60	303.98	379.88	377.86	381.76
հունվար-սեպտեմբեր	305.82	304.32	307.49	356.24	348.78	358.61
հոկտեմբեր	306.19	304.61	308.68	385.65	383.87	387.91
նոյեմբեր	305.21	303.97	307.67	387.08	385.68	388.86
դեկտեմբեր	307.83	306.81	309.45	380.58	378.57	382.13
հունվար-դեկտեմբեր	305.97	304.52	307.77	363.29	357.26	365.53
<i>1 Ռուսական ռուբլի</i>						
հունվար	12.52	11.76	12.55	9.40	7.97	9.78
փետրվար	12.59	12.04	12.64	8.53	7.88	8.64
մարտ	13.01	12.57	13.08	10.57	9.45	11.19
հունվար-մարտ	12.71	12.12	12.75	9.50	8.43	9.87
ապրիլ	13.14	12.75	13.21	11.11	10.56	11.20
մայիս	12.96	12.55	13.05	11.67	11.04	11.31
հունիս	12.90	12.54	12.97	11.80	11.29	11.88
հունվար-հունիս	12.85	12.37	12.92	10.51	9.70	10.67
հուլիս	12.95	12.51	12.99	11.59	11.14	11.90

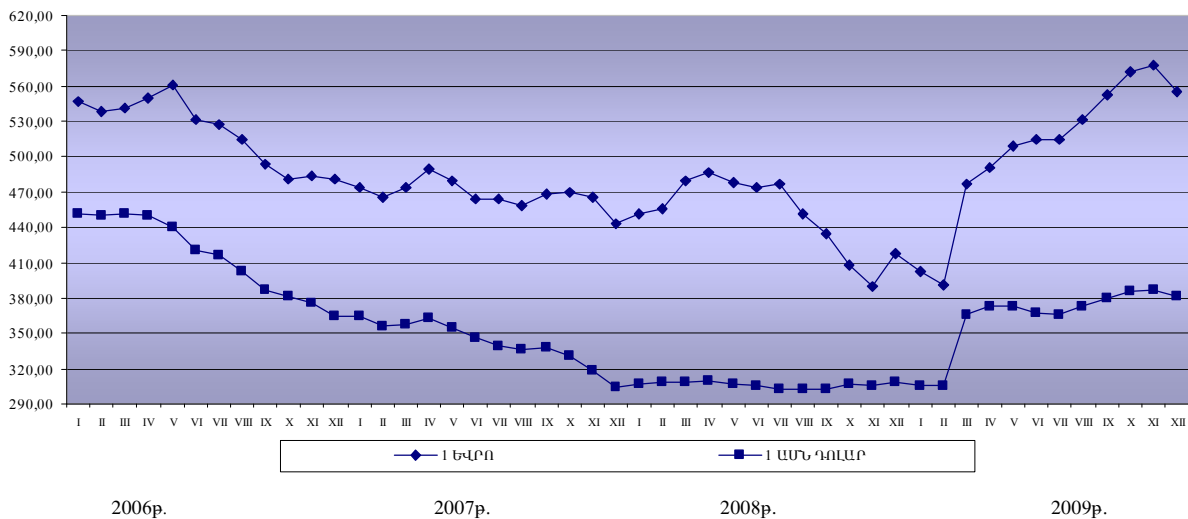
ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	2008թ.			2009թ.		
	հաշվարկային փոխարժեք	գնման գին	վաճառքի գին	հաշվարկային փոխարժեք	գնման գին	վաճառքի գին
օգոստոս	12.48	11.83	12.58	11.79	10.82	12.00
սեպտեմբեր	11.96	11.39	12.00	12.36	11.90	12.43
հունվար-սեպտեմբեր	12.72	12.21	12.78	10.98	10.23	11.15
հոկտեմբեր	11.59	10.96	11.68	13.11	12.83	13.00
նոյեմբեր	11.16	10.10	11.24	13.37	13.00	13.59
դեկտեմբեր	10.90	10.12	11.05	12.68	12.35	12.78
հունվար-դեկտեմբեր	12.35	11.76	12.42	11.50	10.85	11.64

1 ԵՎՐՈ

հունվար	451.45	442.35	453.65	402.61	403.58	416.35
փետրվար	455.13	447.83	458.52	390.61	384.82	395.32
մարտ	479.14	472.71	482.52	477.27	464.52	484.94
հունվար-մարտ	461.91	454.30	464.89	423.50	417.64	432.20
ապրիլ	486.95	481.90	491.53	491.06	485.23	504.23
մայիս	478.10	472.45	482.23	508.68	498.58	514.13
հունիս	474.57	468.60	477.83	514.17	507.27	520.50
հունվար-հունիս	470.89	464.31	474.38	464.07	457.33	472.58
հուլիս	476.93	472.61	479.65	514.02	508.76	520.90
օգոստոս	451.90	449.00	458.45	531.99	524.86	537.41
սեպտեմբեր	434.69	428.90	438.93	553.05	547.67	560.14
հունվար-սեպտեմբեր	465.43	459.60	469.26	487.02	480.59	494.88
հոկտեմբեր	407.62	403.39	414.00	571.57	566.39	577.26
նոյեմբեր	389.18	375.47	392.33	577.55	572.27	582.95
դեկտեմբեր	417.18	410.26	422.81	556.07	549.70	560.74
հունվար-դեկտեմբեր	450.24	443.79	454.37	507.39	501.14	514.57

1 ԱՄՆ դոլարի և 1 ԵՎՐՈ-ի միջին ամսական հաշվարկային փոխարժեքների դինամիկան 2006-2009թթ. (դրամով)

Որոշ արտարժույթների միջին փոխարժեքները

Միավոր	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	
		30.11. 2009թ. դրությամբ	30.12. 2009թ. դրությամբ
1	Մեծ Բրիտանիայի ֆունտ ստեռլինգ	637.70	599.79
1	Եգիպտական ֆունտ	70.79	68.87
100	Իրանական ռիալ	3.90	3.79
1	Իսրայելական շեկել	102.34	99.58
1	Կանադական դոլար	365.68	360.89
10	Ճապոնական իեն	44.63	41.03
1	Շվեյցարական ֆրանկ	384.84	364.55
1	Քուվեյթյան դինար	1353.26	1316.23
1	Ուկրաինական գրիվնյա	48.45	47.05
1	Վրացական լարի	230.21	224.28